

Skubała-Tokarska, Zofia

Sesja ku czci Jana Śniadeckiego w 200 rocznicę urodzin, odbyta w Krakowie w dniach 20 i 21.XI.1956 r.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 2/2, 413-414

1957

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SESJA KU CZCI JANA ŚNIADECKIEGO W 200 ROCZNICĘ URODZIN,
ODBYTA W KRAKOWIE W DNIACH 20 i 21.XI.1956 R.

W dniach 20 i 21 listopada odbyła się w Krakowie w sali rycerskiej Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego sesja z okazji 200 rocznicy urodzin Jana Śniadeckiego, profesora tegoż uniwersytetu oraz znakomitego organizatora i reformatora w zakresie szkolnictwa wyższego na przełomie XVIII i XIX w. W sesji, zorganizowanej wspólnie przez Uniwersytet Jagielloński i Komitet Historii Nauki przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, wzięli udział profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego z rektorem prof. drem Z. Grodzińskim na czele, członkowie Polskiej Akademii Nauk z jej wiceprezesem prof. drem K. Nitschem na czele, członkowie i współpracownicy Komitetu i Zakładu Historii Nauki PAN oraz pracownicy naukowci UJ, PAN oraz innych wyższych uczelni i instytucji naukowych w Polsce.

Po zagajeniu obrad sesji przez rektora prof. dra Z. Grodzińskiego, który podkreślił związki Śniadeckiego z Uniwersytetem (profesor i wieloletni sekretarz UJ) i jego wszechstronną działalność organizatorską, reformatorską i naukową, jak również jego walkę o prawo istnienia uczelni i jej polskość, głos zabrał przewodniczący Komitetu Historii Nauki PAN prof. dr Bogdan Suchodolski. Zwrócił on uwagę na poznawcze zadania sesji w stosunku do postaci Śniadeckiego, którego sylwetka wykazuje wiele jeszcze luk do dopełnienia, tym bardziej iż był on jednym z ostatnich ludzi renesansu, którzy wiązali znajomość naukową wielu różnych dyscyplin ze znajomością filozofii oraz działalnością polityczną i wychowawczą na wielką skalę, wyrażając nadzieję, iż referaty oraz dyskusja przyczynią się do wyświetlenia zagadnień spornych i niejasnych.

Po przemówieniu prof. Suchodolskiego przystąpiono do wygłaszania referatów.

W dniu 21.XI. przed południem referaty wygłosili: prof. dr Wł. Tatarkiewicz — *Śniadecki jako filozof*, prof. dr J. Hulewicz — *Jan Śniadecki jako organizator nauki*, dr M. Chamcówna — *Jan Śniadecki — człowiek*, zaś po południu: prof. dr E. Rybka — *Wkład Jana Śniadeckiego do rozwoju astronomii*, prof. dr M. Rudnicki — *Udział Jana Śniadeckiego w rozwoju języka polskiego*.

W dyskusji nad powyższymi referatami głos zabierali: prof. dr K. Kozieł, prof. dr J. Staszewski, dr M. Chamcówna, prof. Z. Klemensiewicz, prof. M. Rudnicki, dr L. Szyfman.

W dniu 22.XI. przed południem referaty wygłosili: prof. dr J. Staszewski na temat *Jan Śniadecki jako geograf* oraz prof. dr K. Opalek *Zastugi Jana*

Sniadeckiego dla historii nauki w Polsce; w dyskusji nad nimi głos zabrali: prof. Olszewicz, prof. Hulewicz, prof. Koziół, prof. Staszewski, dr Chamcówna, prof. Tatarkiewicz.

Obrady zamknął prof. B. Suchodolski, podkreślając znaczenie sesji w zakresie wyświetlenia niektórych stron działalności J. Sniadeckiego, zwłaszcza na polu organizacji i historii nauki. Nadal jednak istnieje szereg spornych punktów, przede wszystkim jeśli chodzi o Sniadeckiego jako filozofa czy geografę, czy też jego pozytywnej roli na tle rozwoju kultury polskiej i ideologii politycznej, tak iż traktując sesję jako etap roboczy należałoby prowadzić dalsze studia nad tymi zagadnieniami. Dziękując zebranych za przybycie zaprosił prof. Suchodolski uczestników sesji na zwiedzenie Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, będącego trwałą pamiątką pracy J. Sniadeckiego.

W przerwach podczas obrad sesji uczestnicy jej zwiedzili również małą wystawę eksponatów związanych ze Sniadeckim (pamiątek, druków, narzędzi astronomicznych) urządzoną w jednej z sal Collegium Maius.

Z. Skubata

ZJAZD SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ Z LAT 1898—1905

W dniach 17-19 listopada 1956 roku odbył się w Warszawie Zjazd Słuchaczy Politechniki Warszawskiej z lat 1898—1905, zwołany po 25 latach przerwy dzielącej go od zjazdu poprzedniego.

Spotkało się na nim około 50 wielce dla techniki polskiej zasłużonych inżynierów, z których wielu i dziś jeszcze mimo podeszłego wieku wydajnie dla niej pracuje. Ludzie ci, którzy stanowią niejako żywą historię polskiej techniki XX wieku, dokonali na zjeździe raz jeszcze spojrzenia w przeszłość, cofnęli się do lat młodzieńczych i starali się ocenić swój półwiekowy dorobek¹.

Politechnika Warszawska, tzw. urzędowo „Warszawski Instytut Politechniczny imienia cesarza Mikołaja II“, została otwarta dnia 8 czerwca 1898 r. i rozpoczęła zajęcia w roku akademickim 1898/99.

Królestwo Kongresowe posiadające rozwinięty przemysł potrzebowało wówczas coraz to liczniejszych kadr kwalifikowanych pracowników technicznych, których mogła wykształcić jedynie własna wyższa szkoła techniczna.

Wykorzystując chwilowe zainteresowanie caratu w pozyskaniu sobie Polaków wszczęto pod koniec XIX wieku starania o utworzenie Politechniki w Warszawie. Starania te, usilnie prowadzone przez Sekcję Techniczno-

¹ Na Zjeździe wygłoszone zostały następujące referaty: Olgierd Zacharewicz, *Historia powstania Politechniki Warszawskiej w okresie 1898—1905 r.*; Stanisław Twardo, *Życie organizacyjne ówczesnej młodzieży Politechniki Warszawskiej*; Zygmunt Piotrowski, *Walka o polskość Politechniki Warszawskiej i udział młodzieży akademickiej w ruchu rewolucyjno-niepodległościowym*; Aleksander Raniecki, *Wkład b. słuchaczy Politechniki Warszawskiej w okresie 1898—1905 r. w dziedzinie nauki, postępu technicznego i gospodarczego*.